

[Elsa-Merete Ross.]

saneringsramte, for fremmed arbejdskraft og for arbejdskraft fra andre dele af landet skal fungere rationelt, skal alle disse mennesker vel ikke henvises til det nyopførte sociale byggeri, da de højeste huslejer findes her. Man må vel bygge på et rokerings-system, som jeg ikke kan se kan fungere på en rimelig og overkommelig måde, hvis man meget kategorisk vil fastholde, at ingen lejlighed må stå ubeboet i mere end 14 dage. Jeg er fuld af sympati for, at hele boligmassen udnyttes effektivt, og at lejligheder ikke bør stå ubeboet i længere tid. Men da det er hensigtsmæssigt, at lejeudgift og indtjening står i et nogenlunde rimeligt forhold til hinanden, sådan som man har forsøgt at opnå det gennem rokeringssystemet i Göteborg, så må man give boligansynsorganerne, ofte i forbindelse med arbejdsformidlingskontorerne, en rimelig tidsfrist for at løse deres opgave. Jeg håber også, man gennem rokering og ved udnyttelse af forslaget helt kan få nedbrudt det 2-årige bopælskriterium, som visse kommuner endnu opretholder, og som hidtil har været til stort besvær for tilflyttere, hvorved det begrænser mobiliteten på arbejdsmarkedet.

Angående socialdemokratiets forslag til folketingsbeslutning vil det af det foregående, jeg har sagt, fremgå, at det radikale venstre ønsker at gå over til en rentelåneordning for en 4-årig periode og altså ikke kan gå ind for socialdemokratiets forslag om et rentesikringstilsagn for 20.000 almennyttige boliger årligt i en 10-årig periode.

Selv om der ikke bliver tale om en selvstændig statslig bygge- og boligfond, men som nu om en fond, der bestyres af boligministeriet, da boligministeriet skal administrere tilsagn om rentelån, finder jeg socialdemokratiets forslag nr. I, punkt 3 c og d, så rigtigt, at jeg håber, ministeriet vil følge det så vidt muligt. Der står her, at projekter, der ønskes indpasset i byggeprogrammet, skal være fulgt op af planlægning for udbygning med skoler, børneinstitutioner m. v. i de pågældende kommuner og være i overensstemmelse med såvel den kommunale som den statslige trafikplanlægning, og yderligere, at projekter, der ønskes indpasset i byggeprogrammet, skal være udformet, så de imødekommer moderne krav til et menneskevenligt miljø, herunder også boligva-

nerne i det pågældende område. Det finder jeg er udmærkede bestemmelser, som jeg håber man vil rette sig efter.

Angående forslag nr. I, punkt 4, vil jeg gerne sige, at boligministeren tidligere har haft mulighed for at yde lån til lejere, der ønskede at overtage en privat boligejendom i fællesskab, men ordningen blev kun benyttet enkelte gange, og bestemmelsen udgik af loven i 1967. Så vidt jeg ved, er en hel del ejendomme overtaget af beboerne ved hjælp af lån fra anden side end boligministeriet. Jeg mener ikke, det er nødvendigt at fremme denne udvikling gennem gunstigere lånebetingelser.

Sidste år fik vi gennemført pligt for ejeren til at fremsende genpart af regnskabet til lejerne inden 3 måneder efter regnskabsårets slutning. Jeg forstår, at socialdemokratiet nu ikke mener, at det er tilstrækkeligt. Angående lejerindflydelse i privatejede boligejendomme har jeg ikke noget imod, at spørgsmålet tages op i boligudvalget, og at vi dér hører både lejerforeningers og grundejerforeningers syn på sagen. Jeg har sympati for, at lejerne i hvert fald orienteres forud for større vedligeholdelses- eller moderniseringsarbejder, så de i god tid ved, hvilke lejeforhøjelser de vil stå over for, og kan træffe deres dispositioner angående forhøjet husleje eller flytning i god tid.

Jeg ved, man kan skride ind over for ejere, der forsømmer deres vedligeholdelsesforpligtelser, gennem klage til huslejenævnene, men jeg ved også, at det i mange tilfælde er en langsom proces at få vedligeholdelse gennemført.

Jeg ved ikke, om det er en god ide, hvis 50 pct. af lejerne i en sådan forsømt ejendom kunne beslutte at overdrage administrationen til kommunen. Da boligudvalget for nogle år siden var på rundtur på Vesterbro, var mit indtryk, at flere af de af Københavns kommune administrerede ejendomme var i endnu slettere vedligeholdet tilstand end privatejede ejendomme.

Jeg vil gerne være med til endnu en gang at overveje socialdemokratiets forslag om ret for to lejere til at bytte lejlighed under visse betingelser. Jeg kan godt se, at det er et moderat forslag, og desuden sikrer man ejeren ret til indsigelse. Men vil en bytteret ikke kunne være en hindring for de udviklede rokeringsmuligheder, som jeg mener